

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ผล

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๖๒๖

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ผล

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ผล

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกทุเรียนทั้งหมด ๗๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๘๔๔,๓๑๘ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกมังคุดทั้งหมด ๗๒ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๕๙,๓๗๒ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมด ๖๙ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๒๙,๒๙๒ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกลำไยทั้งหมด ๗๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑,๗๒๓,๐๒๒ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผลที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูทุเรียน

- ๒.๑.๑ หนอนเจาะผล พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๙๗ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๕ ไร่)
- ๒.๑.๒ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๒๕๑ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๕๒ ไร่)
- ๒.๑.๓ เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๑,๑๘๓ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๓ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๑๘๖ ไร่)
- ๒.๑.๔ โรครากเน่าโคนเน่า พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๔,๘๔๐.๑ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔,๗๙๙.๖ ไร่)

๒.๒ ศัตรูมังคุด

- ๒.๒.๑ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๒๙ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- ๒.๒.๒ เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๑,๐๘๒ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๐๗๐ ไร่)

- ๒.๒.๓ โรคนิ่วจุด พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๑๗๙ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูทุเรียน

๓.๑.๑ หนอนเจาะผลทุเรียน สสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบรอยทำลายของหนอนให้ใช้ไม้หรือลวดแข็งเขี่ยตัวหนอนออกมาทำลาย ผลทุเรียนที่เน่าและร่วงเพราะถูกหนอนทำลายควรเก็บมาเผาไฟหรือฝัง ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไปโดยเฉาะผลที่อยู่ติดกันควรใช้กาบมะพร้าวหรือกิ่งไม้กั้นระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าทำลายหลบอาศัย อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียน *Apanteles* sp. เมื่อจำเป็นต้องใช้สารเคมีกำจัดแมลง แนะนำให้ใช้สารเคมี ได้แก่ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอร์ไพริฟอส ๔๐% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และคาร์โบซัลเฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นเฉพาะส่วนผลทุเรียนที่พบการทำลายของหนอนเจาะผล ในแหล่งที่มีการระบาด พ่นหลังจากทุเรียนติดผลแล้ว ๑ เดือน พ่น ๓ - ๔ ครั้ง ทุก ๒๐ วัน

๓.๑.๒ โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน แจ้งเตือนให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่และหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาหว่านในพื้นที่รัศมีทรงพุ่มที่มีรากผวยอยู่ หรือใช้รองก้นหลุมก่อนปลูก ตัดแต่งกิ่ง หรือลำต้นที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก พันด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชฟอสฟิทธิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พันทุก ๗ วัน ใช้สลับกับสารเมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทรงพุ่ม

๓.๑.๓ เพลี้ยแป้ง หากพบระบาดเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง หากพบการระบาดบริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อให้เพลี้ยแป้งหลุดออกไป หรือใช้น้ำผสมสมิโธอซิส อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นเพื่อกำจัด เนื่องจากเพลี้ยแป้งจะแพร่ระบาดโดยมีมดพาไป การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไรออน (มาลาไรออน ๘๓% อีซี) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร หรือคาร์บาริล (เซพวิน ๘๕% ดับบลิวพี) อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พันไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน หรือการพ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นจะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้

๓.๑.๔ เพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากหรือเท่ากับ ๑ ตัวต่อ ๔ ดอก หรือ ๑ ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๒ การควบคุมศัตรูมังคุด

๓.๒.๑ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของศัตรูพืช และดูแลสวนให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับบลิวจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้ และมักพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟในระยะที่มังคุดออกดอกถึงติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น จะเห็นรอยทำลายชัดเจน เนื่องจากผิวเปลือกมังคุดมีลักษณะขรุขระที่เรียกว่า ผิวขี้กลาก ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ

๓.๒.๓ หากพบการระบาดของโรคใบจุด ให้ตัดแต่งกิ่งหรือใบที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกแปลง หากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คาร์เบนดาซิม ๕๐% ดับบลิวพี อัตรา ๑๐ - ๑๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ กลุ่มโคนาโซล เช่น โพรพิโคนาโซล เฮกซะโคนาโซน ๒๐ ซีซี ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ผล ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ภาคเหนือ

- ลำไย ระวัง หนอนเจาะขั้วผล เพลี้ยหอย มวนลำไย โรคราดำ และโรคพุ่มไม้กวาด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ทุเรียน ระวัง ดั้วหนวดยาวเจาะลำต้น หนอนเจาะผล หนอนเจาะเมล็ด โรครากเน่า และโรครากเน่าโคนเน่า

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- ทุเรียน ระวัง เพลี้ยแป้ง ไรแดงแอฟริกัน ดั้วหนวดยาวเจาะลำต้น หนอนเจาะผล หนอนเจาะเมล็ด โรคใบติด และโรครากเน่าโคนเน่า

- ลำไย ระวัง หนอนเจาะขั้วผล มวนลำไย โรคราดำ และโรคพุ่มไม้กวาด

ภาคตะวันออก

- ทูเรียน ระวัง ดั้วหนวดยาวเจาะลำต้น หนอนเจาะผล หนอนเจาะเมล็ด โรคผลเน่า โรคราแป้ง โรคใบติด และโรครากเน่าโคนเน่า

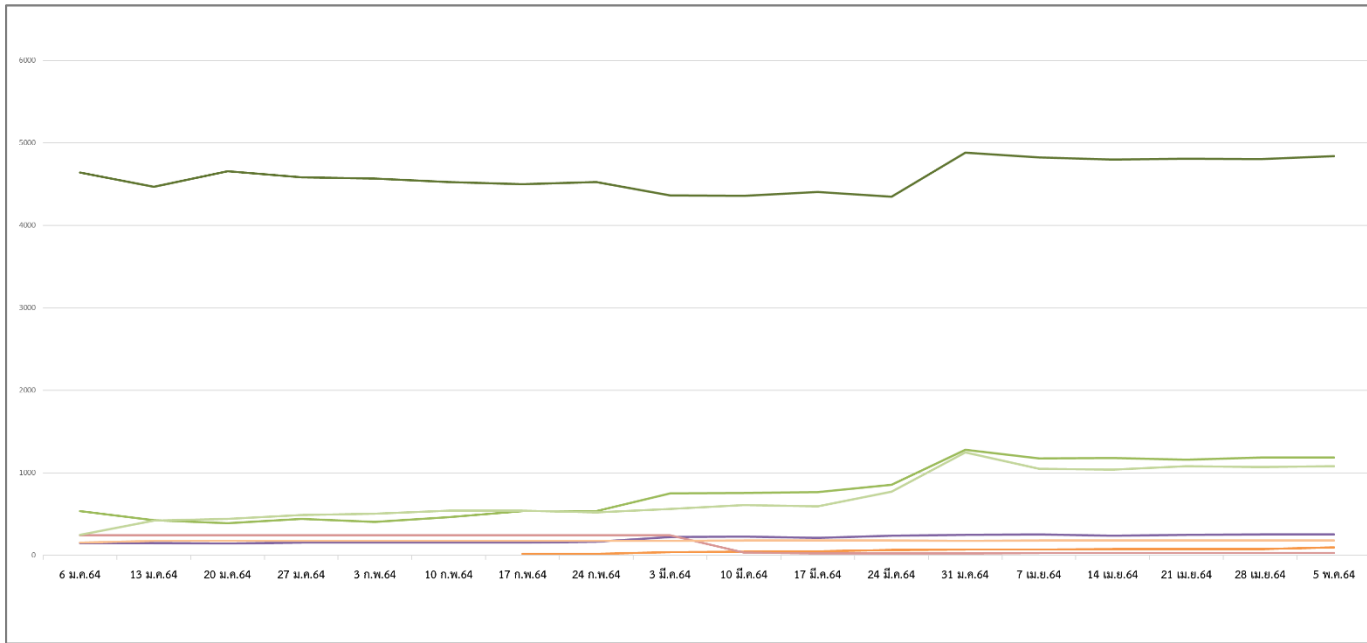
- มังคุด ระวัง เพลี้ยแป้ง โรคแอนแทรคโนส และโรคใบจุด
- เงาะ ระวัง เพลี้ยแป้ง หนอนกินช่อดอก หนอนเจาะขั้วผล โรคราแป้ง และโรคราดำ

ภาคใต้

- ทูเรียน ระวัง เพลี้ยแป้ง ดั้วหนวดยาวเจาะลำต้น หนอนเจาะผล หนอนเจาะเมล็ด โรคผลเน่า โรคใบติด และโรครากเน่าโคนเน่า

- มังคุด ระวัง เพลี้ยไฟ เพลี้ยแป้ง โรคแอนแทรคโนส และโรคใบจุด
- เงาะ ระวัง เพลี้ยแป้ง หนอนเจาะขั้วผล โรคราแป้ง และโรคใบจุดสาหร่าย

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผล ปี ๒๕๖๔

- หนอนเจาะผล - ทุเรียน ๙๗ ไร่
- เพลี้ยไฟ - ทุเรียน ๑,๑๘๓ ไร่
- เพลี้ยแป้ง - ทุเรียน ๒๕๑ ไร่
- โรครากเน่าโคนเน่า - ทุเรียน ๔,๘๔๐.๑ ไร่
- เพลี้ยแป้ง - มังคุด ๒๙ ไร่
- เพลี้ยไฟ - มังคุด ๑,๐๘๒ ไร่
- โรคนิวโมโตซิส - มังคุด ๑๗๙ ไร่